

Medlemsbrev 1/2014

Bästa konstvän,

Ett stort tack till alla aktiva museivänner. År 2013 besöktes museet av medlemmar 310 gånger. Den totala besöksmängden i museet var osannolika 44 274 besökare. Det är den näststörsta mängden besökare i museets historia.

I januari firade föreningen **Fransk soiré** på Konstmuseet Sinebrychoff. Monica Groop, Martti Rousi, Kiril Kozlowsky och Kaisa Kortelainen gav en festlig konsert i en proppfull empiresal. I källarvalven avnjöt gästerna en delikat supé och deltog i en konstauktion som gav god avkastning. Wenzel Hagelstam verkade som mäklare. Ett stort tack till alla deltagare för en lyckad kväll.

Konstmuseet Sinebrychoff blev i början av år 2014 en del av **Nationalgalleriet**. Filosofiedoktor **Kirsi Eskelinen** utnämndes i december till **ny chef för museet**. Hon har tidigare verkat bl.a. som chef för samlingarna vid Serlachiuska museet.

Museets följande specialutställning, **På resa med kvinnor 27.3.-10.8.2014**, presenterar de kvinnliga konstnärerna på 1800-talet, deras studie- och arbetsresor utomlands och de arbeten som tillkom under dem.

Finland hade inte ännu på 1800-talet någon officiell konstakademi. Det var närmast konstföreningarna i Helsingfors, Åbo och Viborg som erbjöd konstundervisning. Mången konstnär blev tvungen att skaffa sin yrkesutbildning utomlands. Kvinnor hade inte rätt att studera vid de europeiska konstakademierna förrän i början av 1900-talet. Kvinnorna fick privatundervisning av manliga konstnärer och fortsatte därefter i privata akademier avsedda för kvinnor.

Utställningen presenterar verk av bl.a. Helene Schjerfbeck, Ellen Thesleff, Elin Danielson och Angelica Kauffman. Utställningen sker i samarbete med Ateneums konstmuseum.

MEDLEMSPROGRAM:

- **Föreningens årsmöte hålls 12.3.2014 kl. 18.00 på Konstmuseet Sinebrychoff.**
I samband med mötet berättar amanuens Reetta Kuojärvi-Närhi om miniatyrsamlingen på Sinebrychoffs. Dessutom presenteras donationerna som föreningen gjort.
Medlemmarna får en separat kallelse till årsmötet.
- **Gemensam samvaro på Konstmuseet Sinebrychoff 10.4.2014 kl. 17-20**
Museets vänförening inbjuder Ateneums och Kiasmas vänner till en gemensam kväll torsdagen 10.4.2014 fr.o.m. kl. 17.00. Under kvällen bekantar vi oss med utställningen På resa med kvinnor. Utställningens

kurator Anne-Maria Pennonen berättar om utställningen i seminarieutrymmet kl. 18. Under kvällen serveras förfriskningar.

Tillställningen är gratis för medlemmarna.

30 medlemmar från Sinebrychoffs, 30 från Ateneums och 30 från Kiasmas vänner ryms med. Anmälningar till sekreteraren senast 1.4.2014 på e-post ystavat.siff@fng.fi eller telefon 045-1068484 (må. kl. 14-16)

- **Slottsresa till södra Sverige 24.-25.5.2014**

I maj beger vi oss till det grönskande och vårliga Skåne, för att bekanta oss med slott därstädes. Utfärdens huvudmål är släkten Ramels Övedskloster. Under resan bekantar vi oss också med Sövdeborg, Krageholm och Torup. De nuvarande ägarna visar sina släktgods för resenärerna på klingande skånska!

ÖVEDSKLOSTER

Slottets historia går tillbaka till 1100-talet, då ärkebiskopen i Lund, Eskil, grundade ett kloster därstädes helgat åt Den Heliga Trefaldigheten. Munkarna i klostret kom från Frankrike. Södra Sverige var danskt på 1500-talet. Som en följd av den danska reformationen övergick det rika och välmående Övedskloster 1536 i kungens ägo. År 1666 blev slottet en del av släkten Lewenhaupts egendom.

General Hans Ramel köpte 1753 Övedskloster av sin svåger Adam Lewenhaupt. Ramel började med stora förändringsarbeten på området. Han rev det gamla klostret och byggde på dess plats ett ståtligt rokokoslott, ritat av Carl Hårleman och Jean Eric Rehn. Slottet stod klart 1776 efter tretton års arbete. Hans Ramel stiftade ett fideikommiss med äldsta sonen som arvtagare. Slottets nuvarande godsherre, Otto Ramel, kunglig hovjägmästare, är värd under vårt besök där.

SÖVDEBORG

Även Sövdeborg räknar sin historia ända från medeltiden. Liksom Övedskloster hörde det under hela medeltiden till biskopssätet i Lund. Efter reformationen övertog kronan slottet och så småningom övergick det i privat ägo. År 1587 köpte Fredrik Lange Sövdeborg. Han lät riva den gamla borgen och byggde 1590-1597 istället ett slott med två flyglar. Det sydöstra hörnet pryddes av ett torn och slottet omgavs av en vattenfylld vallgrav. År 1630 köpte Tage Ottesen Thott, Danmarks rikaste man, slottet. Släkten Thott byggde den norra flygeln till slottet och skapade den magnifika inredningen, som delvis finns kvar än idag! Sövdeborg bytte flitigt ägare under 1600- och 1700-talen. År 1788 övergick det i den grevliga ätten Pipers ägo. Mellan åren 1840-1844 genomgick slottet sin största förändring under ägaren Erik Karl Pipers och professor Carl Georg Brunius ledning. Delar av slottet som var från 1500-talet dekorerades i medeltidsstil. Stensalongen i det sydöstra hörnet med sitt innertak i stuck- och ekdekor är en av slottets absoluta sevärdheter.

Fr.o.m. 1910 har slottet tillhört släkten Stiernswärd och dess nuvarande ägare är Erik Stiernswärd.

KRAGEHOLM

Nära Ystad ligger Krageholm vars historia går bakåt ända till 1200-1300-talen. Under den danska tiden ägdes slottet av släkterna Due, Thott, Brahe och Krabbe. Slottets sista danska ägare var Jörgen Krabbe som dömdes för landsförräderi och avrättades i Malmö 1678. I samband med dessa dramatiska händelser skadades slottet till följd av en anlagd brand.

Reparationerna på slottet påbörjades först 20 år senare, då änkan Jytte Thott sålde slottet till Karl XII:s rådgivare och chef för krigskansliet greve Carl Piper. Han fick ändå aldrig själv besöka det. Piper ledde armén under kriget i Ryssland och dog slutligen i fångenskap i Nöteborg 1714. Pipers maka Christina Piper var dock mycket aktiv trots makens frånvaro. På hennes försorg reparerades Krageholm och fick sitt karakteristiska utseende. I slottets östra flygel byggdes St. Pauli kapell, som invigdes 1723.

Krageholm har varit i släkten Pipers ägo i över 300 år förutom ett kort avbrott 1896-1930 då det genom arvsskifte för en tid var i släkten Brahes ägo. Slottets nuvarande ägare är greve Fritz Piper.

TORUP

Torup är det äldsta målet för resan. Slottets historia sträcker sig ända till 980-talet och det är ett av de bäst bevarade medeltida slotten. Det nuvarande vackra tegelstottet i tre våningar med sitt nordvästra åttkantiga torn och sydöstra runda torn planerades och byggdes på 1500-talet av änkan Görvel Fadersdotter (Sparre) till sonen Nils Ulfstands ära.

Mellan 1500- och 1900-talen hade slottet flera olika ägare, bl.a. släkterna Grubbe, Ulfeldt, Stjernblad och Coyet. 1970 såldes slottet till Malmö stad. Den sista privata ägaren var Ernst Gustaf von Leitner. Hans arvingar bebodde slottet ända fram till år 2012. Enligt avtalet hade de möjlighet att bo kvar ända fram till 2035.

Anmälan

Anmälningarna till resan sker **i första hand per e-post direkt till resebyrån:**

Carlson Wagonlit Travel/Teija Ikonen

E-post: tikonen@carlsonwagonlit.fi

Tel.: 0205 615 324

Adress: Gräsviksgatan 23, 00180 Helsingfors

Anmälningstiden börjar 3.2.2014. Tidigare gjorda anmälningar kan tyvärr inte beaktas. Anmälningstiden löper ut 14.2.2014.

Resans **program** följer med detta brev **som bilaga**.

Med önskan om en solig vårvinter

Anna Vääänen

Sekreterare

Ystavat.siff@fng.fi

Tel. 045-1068484 (mån.14–16)